Öfkemin sebebini anlamaya çalışıyorum. *Gereksiz zaman harcamak* sanırım. Basit (ama zor) konuları söze boğup karmaşıklaştırınca *çözdüğünü* –veya anladığını/anlattığını sanan birine gereğinden fazla zaman harcamak.

Bu mesele ne öğreneceğim acaba diye bekliyordum ama bu kadar öfkelenmeyi de beklemiyordum. Beklemediğim kadar hızlı ve ilginç bir final oldu.

Via Negativa bilgiye ulaştıran daha sağlam bir yoldur diyor: *Ne olduğunu değil, ne olmadığını bilmek.* İnsan da ne istediğini değil, ne istemediğini daha net biliyor. Benliğimizi kim olduğumuz değil, kim olmadığımız belirliyor. Çoğunun derdi o *negatifleri* sağlayacak bir *pozitif* bulamıyor olmakta genelde ama *kötü gidebilecek* şeyleri görmezden gelerek yaşayamazsınız. İnsan doğal olarak buna programlıdır, yaşaması hayatın kötü ihtimallerine karşı önlem alarak olur.

Birinden bir iyilik görünce, bu *iyi bir insan* olduğunu göstermez ama bir *kötülük* gördüğünüzde kötü bir insan olduğuna karar verebilirsiniz. İnsan hayatı ve medeniyeti pek çok sebebin yerine gelmesiyle devam ediyor, hemen her konuda bu unsurlardan biri eksikse –olanlara bakarak *pozitif olalım* diyemiyoruz. Bir yemeğin beş malzemesi varsa, bunlardan elimizdeki dördüne bakıp *pozitif yaşamak* mı, *negatif olup* eksik malzemeyi almaya gitmek mi?

Via Negativa ile kendime dair yıllar içinde edindiğim bilgilerle ne olmak *istemediğimi* öğrendiğimi düşünüyorum. Memur olmak istemiyorum mesela, her gün kravat takılan bir işim olsun istemiyorum, dünyası ve hayatının sınırları memurlukla çizilmiş biriyle yaşamak da istemiyorum. Bunlar *ne istiyorum?* sorusundan daha net cevap verebildiklerim, insanın istedikleri değişir, bugün yazılımcı olmak isterim, yarın yatırımcı ama *ne olmak istemediğim* o kadar değişmez.

İşte yıllar içinde değerli ve çoğu kötü tecrübeyle edinilmiş bu gibi bilgilerin, bazısının öğrenilmiş çaresizlik olabileceğini kabul etmekle beraber sırf itiraz olsun, retorik dolsun diye söylenmediğini anlatamadım. Sağlık oldu.

Emin Reşah